

UNIVERSITAT DE LLEIDA
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

TITULACIÓ: Grau en Educació Social

CODI: 100934 **MATÈRIA:** Formació per a l'ocupació

PROFESSOR/A RESPONSABLE: Juan Francisco de la Fuente

EQUIP DOCENT: Juan Francisco de la Fuente
jdela Fuente@pip.udl.cat

CURS ACADÈMIC: 2013/2014

CARÀCTER: Optativa

CRÈDITS ECTS: 6

SEMESTRE: 1r

IDIOMA D'IMPARTICIÓ: Català

COMPETÈNCIES

- Conèixer i saber interpretar l'entorn socioeconòmic i polític de referència de la intervenció orientadora: sistemes formatius, estructura del mercat laboral, polítiques actuals en matèria de formació i ocupació.
  - Diagnosticar les necessitats formatives i d'orientació professional a les organitzacions.
  - Dissenyar, impartir, gestionar i avaluar processos formatius presencials, semipresencials i virtuals en l'entorn laboral.
  - Avaluar i acreditar competències d'acció professional seleccionant els instruments entre els existents, adaptant-los quan sigui necessari o creant-los si calgués.
  - Actualitzar-se de manera permanent en el domini de les TIC per utilitzar-les com a eines en el disseny i desenvolupament d'accions orientadores i formatives.
  - Exposar els projectes dissenyats, tant en la seva versió escrita, com en la seva presentació oral adaptant-se als nivells de coneixements previs de les persones a qui s'adreça.
-

OBJECTIUS

- Comprendre el nou marc estructural de la formació per a l'ocupació i el seu potencial inductor per al desenvolupament de la carrera professional.
- Conèixer els requeriments que el món laboral exigeix als demandants de feina.
- Descriure les principals etapes del procés d'acreditació de la competència d'acció professional.
- Valorar la conseqüències derivades de posar en funcionament al nostre país el reconeixement de les competències professionals d'aquelles persones sense títols de formació professional o sense certificats de professionalitat.
- Identificar les principals característiques de la transformació del món del treball actual i la repercussió envers la formació contínua.
- Contextualitzar la formació contínua en les polítiques generals de gestió de persones a les organitzacions.
- Analitzar el mercat de treball i les seves tendències envers la formació i la qualificació professional.
- Comprendre la rellevància de la formació contínua en les organitzacions i la seva importància en els processos de transformació i millora.
- Desenvolupar estratègies per elaborar plans de formació adaptats a les necessitats de les organitzacions i de les persones que la integren.
- Saber dissenyar indicadors lligats als processos de formació.
- Conèixer experiències d'èxit de formació contínua a les organitzacions.
- Desenvolupar la capacitat d'innovar en formació contínua.

CONTINGUTS

- Contextualització.
- Competències i qualificacions. Tipologia de les competències. Configuració de les qualificacions. Les qualificacions en l'àmbit espanyol. Marc europeu de les qualificacions.
- Avaluació de necessitats de formació.
- Disseny de plans de formació i programes:
  - Visió general:
    - Disseny d'un pla de formació.
    - Gestió de programes i projectes.
  - Visió específica i polítiques generals de gestió del capital humà.
- Estratègies d'Intervenció. La interacció didàctica:
  - Mètodes i tècniques

- Recursos
  - Disseny d'activitats
  - Clima propici per a l'aprenentatge.
- **Avaluació i qualitat de la formació:**
    - L'impacte i eficàcia de la formació.
    - Disseny d'indicadors.
    - Avaluació de la satisfacció de parts interessades.
  - Anàlisi i millora. Autoreflexivitat..
  - Innovació en els processos de formació contínua en les organitzacions.

METODOLOGIA

PRESENCIAL:

- **Lliçó magistral:** exposició teòrica de continguts de l'assignatura i transmissió d'informacions i activació de processos cognitius entre els estudiants.
- **Pràctiques d'aula:** plantejament, anàlisi i resolució de situacions concretes amb el posterior debat i correcció.
- **Conclusions de lectures:** exposicions orals dels estudiants amb suport TIC del treball realitzat.
- **Tutoria:** Activitats d'aprenentatge individual en petit grup, basada en la resolució de dubtes, i preparació de projectes encomanats.
- **Exposició de treball final.** Aplicació de les competències adquirides desenvolupant un projecte de formació.

NO PRESENCIAL:

- **Estudi** dels continguts relacionats amb es classes teòriques i pràctiques.
- **Lectures** i reflexions autònomes i/o dirigides amb l'enfocament centrat en els temes objecte d'estudi.
- **Treball en grup:** activitats d'aprenentatge autònom de caràcter teòric/pràctic per tal de lliurar-los i/o exposar-los a la classe.

AVALUACIÓ

	Individual / Grupal	Percentatge
Participació activa a las classes	I	30 %
Valoració de les presentació de les reflexions i conclusions de les lectures recomanades. Qualitat en la resolució de les activitats, casos pràctics i activitats d'aula.	I	30 %
Tutories i altres aportacions individuals	I/G	10 %
Treball en grup	G	30 %

BIBLIOGRAFIA

- Agudelo, S. (1993). *Certificación Ocupacional. Manual didáctico*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- BAUMAN, Z. (2006): *Vida líquida*. Barcelona: Paidós.
- Blasco, P.; Pérez, A. y Fossati, R. (2010): *Orientación profesional : desarrollo de competencias y práctica profesional*. Valencia. Nau Llibres.
- C.E. (1995). *Libro Blanco sobre Educación y Formación: Enseñar y Aprender. Hacia la Sociedad Cognitiva* Luxemburgo: Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas.
- C.E. (2002). *Tuning Educational Structures in Europe. From Prague to Berlin, the EU Contribution*. (Conference Booklet). Brussels.
- C.E. (2005). *Hacia un Marco Europeo de Cualificaciones para el Aprendizaje a lo largo de la Vida*. Bruselas: Dirección General de Educación y Cultura.
- Casserly, C. (1994). "Employment counselling, career guidance and occupational information provided through a public employment service". *ILO Labour Administration Branch Document*, Nº 40-2. Ginebra: OIT.
- CE (2000). *Memorandum sobre el aprendizaje permanente*. Documento de trabajo de los servicios de la Comisión Europea. Bruselas. SEC, 1832.
- CE (2002b). *Bilan de cinq années de strategie européenne pour l'emploi*. Luxembourg: Office des Publications Officielles des Communautés Européennes.
- CE (2004). *Proyecto sobre el fortalecimiento de las políticas, sistemas y prácticas en materia de orientación permanente en Europa*. Resolución del Consejo y de los Representantes de los Gobiernos de los Estados. Bruselas.
- CONOCER (1997). *Sistemas Normalizado y de Certificación de Competencia Laboral*. México. Presentación electrónica en: www.conocer.org.mx.
- Csikszentmihalyi, M. (2011). *Creatividad*. Madrid: Paidós.
- Echeverría, B. (1998). "La formación, eje central de nuestra sociedad". En AA.VV. *La formació dels protagonistes del futur*. Lleida: Universitat de Lleida (41-57).
- Echeverría, B. (2004). "Formación e inserción profesional". En BUENDÍA, L. et al [Coords]: *Temas fundamentales en la investigación educativa*. Madrid: Editorial Al Muralla, (241-301).
- Echeverría, B. (2007). *De las competencias profesionales a las competencias formativas en el trabajo de juventud*. (Jornadas sobre formación en competencias profesionales en el ámbito de la juventud). Sevilla: Instituto Andaluz de la Juventud. Junta de Andalucía.
- Echeverría, B.; Isus, S.; Martínez, P. Sarasola, L.(2008). *Orientación Profesional*. Barcelona. Editorial UOC.
- Fletcher, Sh. (1997) "Nuevas formas de evaluación y certificación". En: *Competencia Laboral. Antología de Lecturas*. México: CONOCER.
- Irigoín, M. y Vargas, F. (2002). *Competencia Laboral. Manual de conceptos, métodos y aplicaciones en el sector salud*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Joras M. (1995). *Le Bilan de compétences*. Paris: PUF.
- Kirkpatrick, D. (1999): *Evaluación de acciones formativas*. Barcelona. Gestión 2000.
- Lemoine, C. (2002). *Risorse per il bilancio di competenze*. Milano: FrancoAngeli.
- Llacuna, J.; Baraza, X., Bernal, A. y de la Fuente, J. (2013): *Formar, comunicar y negociar*. Barcelona: Editorial UOC.
- Mardones, J. y Marijuán. V. (2003). "Intriga ante una Ley ¿integradora? de la cualificación y Formación Profesional". *Bordón. Revista de Pedagogía*, 55, 3 (395-408).
- Montoro, V. (2009): *Buenas prácticas : itinerarios de inserción sociolaboral para el alumnado en situación de riesgo social*. Granada. [Ediciones Adhara, S.L.](http://Ediciones Adhara, S.L)
- OCDE (2001). «La formation tout au long de la vie pour tous: grands axes de l'action ».

- Analyse des politiques éducatives*. París: Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico.
- OCDE (2003). "Orientation professionnelle : nouvelles pistes de réflexion". *Analyse des politiques d'éducation*. París: Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico.
- OCDE (2003). *Au-delà du discours: Politiques et pratiques de la formation des adultes*. París: Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico.
- OCDE (2004). *Orientación profesional y políticas públicas. Cómo acortar distancias*. París y Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.
- Rodríguez, S. (2007). "Una formación para el empleo: Un reto del EEES". En Figuera, P. y Rodríguez, M.L. [Coord.] *Reflexiones en torno al balance de competencias. Concepto y herramientas para la construcción del proyecto profesional*. Barcelona: Publicacions i Edicions UB (7-10).
- SENAI (2002). *Metodologia de Avaliaçao e Certificação de Competencias*. Brasilia.
- Serreri, P. (2005). *Competencias y formación en la edad adulta. El Balance de Competencias*. Barcelona: Laertes.
- Serreri, P. (2007). "El balance de competencias y la orientación profesional: Teoría y práctica". En Figuera, P. y Rodríguez, M.L. [Coord.] *Reflexiones en torno al balance de competencias. Concepto y herramientas para la construcción del proyecto profesional*. Barcelona: Publicacions i Edicions UB (15-37).
- Tejada, J. [Coord.] (2007). *Formación de formadores. Escenario institucional*. Madrid: Thomson Editores.
- Valderrama, B. (2009). *Desarrollo de competencias de mentoring y coaching*. Madrid: Pearson Educación.
- Valverde, O. [Coord.] (2001). *El enfoque de la competencia laboral*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Vargas, F. (1999). *Las cuarenta preguntas más frecuentes sobre competencia laboral*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Vargas, F. (2002). "Cuatro afirmaciones sobre certificación. Todas falsas". *Boletín Cinterfor/OIT*, N° 153.
- Vargas, F. (2004). *Competencias clave y aprendizaje permanente. Tres miradas a su desarrollo en América Latina y el Caribe*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Vargas, F., (2004). *Competencia Laboral en la práctica*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Watts, A.G.; Sultana, R.G. (2005). "Career guidance policies in 37 countries: Contrasts and common themes". *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, Vol. 4, N° 2-3, (105-122).
- Yatchinovsky, A y Michard, P. (1994). *Le bilan personnel et professionnel*. París: ESF.

CRONOGRAMA: ACTIVITATS D'APRENTATGE

SET.	DESCRIPCIÓ	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	Hores pre-sencials	Hores no presencials
1	Presentació de l'assignatura. Contextualització	Exposició. Proposta de lectures i activitats.	Assistència a classe i participació activa.	4	-
2	Contextualització	Exposició. Proposta de lectures i activitats. Conducció de debats.	Assistència a classe i participació activa. Lectures i reflexions. Activitat pràctica.	4	5
3	Competències i qualificacions	Exposició. Proposta de lectures i activitats.	Assistència a classe i participació activa.	4	5

SET.	DESCRIPCIÓ	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	Hores presencials	Hores no presencials
		vitats.	Lectures i reflexions. Activitat pràctica.		
4	Avaluació de necessitats de formació	Exposició. Proposta de lectures i activitats.	Assistència a classe i participació activa. Activitat pràctica.	4	5
5	Avaluació de necessitats de formació	Exposició. Proposta de lectures i activitats Conducció de debats Tutories i orientació sobre la realització del projecte.	Assistència a classe i participació activa. Activitat pràctica. Fase 1 projecte en grup.	4	10
6	Diseño de plans i programes	Exposició. Proposta de lectures i activitats. Conducció de debats. Tutories i orientació sobre la realització del projecte.	Assistència a classe i participació activa. Fase 2 projecte en grup.	4	10
7	Visions específiques i polítiques de gestió del capital humà	Exposició. Proposta de lectures i activitats .	Assistència a classe i participació activa. Lectures i reflexions Activitat pràctica .	4	5
8	Interacció amb els usuaris en processos de formació	Exposició. Proposta de lectures i activitats. Conducció de debats Tutories i orientació sobre la realització del projecte .	Assistència a classe i participació activa. Lectures i reflexions. Fase 3 projecte en grup.	4	10
9	Avaluació i qualitat de la formació	Exposició. Proposta de lectures i activitats. Conducció de debats.	Assistència a classe i participació activa. Anàlisi de casos. Activitat pràctica.	4	5
10	Avaluació i qualitat de la formació	Exposició. Proposta de lectures i activitats. Conducció de debats. Tutories i orientació sobre la realització del projecte .	Assistència a classe i participació activa. Fase 4 projecte en grup.	4	10
11	Anàlisi i millora. Autoreflexió	Exposició. Proposta de lectures i activitats. Conducció de debats. Tutories i orientació sobre la realització del projecte.	Assistència a classe i participació activa. Fase 5 projecte en grup.	4	10
12	Innovació	Exposició. Proposta de lectures i activitats.	Assistència a classe i participació activa. Lectures i reflexions. Activitat pràctica.	4	5

SET.	DESCRIPCIÓ	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	Hores presencials	Hores no presencials
13	Presentació de treballs	Avaluació dels projectes	Presentació dels projectes	4	5
14	Presentació de treballs	Avaluació dels projectes	Presentació dels projectes	4	5
15	Conclusions i reflexions finals	Aportar reflexions. Gestió de la participació.	Assistència a classe i participació activa	4	-